

خاطرات اجتماعی استاد امین الله رشیدی
در عرصه آواز و موسیقی

یک عمر خاطره

۱۲۸

آنگاه دیده بر هم نهادم و پس از لحظاتی که دوار سر پایان گرفت، به فکر اندر شدم که آقا، این چه بساط و علم‌شنگ‌های است که هر سال حضرات به راه می‌اندازند و با بوق و کرنا مردم مفلوک و ندیدبید را از گوشه و کنار دنیا بسوی خود می‌کشند؟! این حرکات و چرخ‌زدن‌های نامربوط چه معنی دارد...؟

در این مراسم، چیزی که اصلاً مطرح نیست، وجود مولوی، زندگی و آثار و اشعار اوست!

به اعتقاد بنده، انجام این مراسم نامربوط، چیزی غیر از توهین و تحقیر آن بزرگ‌مرد نیست و البته از ترکیه جز این انتظار نمی‌رود و خُرَجی بر این کشور نیست، ولی من در عجبم که جماعت تماشاگر، از ترک و فارس، شرقی و غربی، اروپایی و آمریکایی که برخی از آنها ظاهری معقول و منطقی هم دارند، چگونه از راه‌های دور و نزدیک رنج سفر را بر خود می‌پذیرند و در این مراسم حضور می‌یابند؟ به امید کدام دست‌آورد عرفانی و منطقی؟

پاسخ این پرسش را از خود مولانا بشنویم:

خلق را تقلیدشان برباد داد

ای دودد لعنت بر این تقلید باد!

نمی‌دانم چطور شد که در اینجا ناگهان داستان معروف و تاریخی «طوفان نوح» به خاطر من رسید و قبل از آن هم این تک‌بیت که منتسب به مهستی گنجوی است:

فقیه شهر بگفت این سخن به گوش حمارش

که هر که خر شود، البته می‌شوند سوارش

و آیا طرح این داستان در میان مبحث «عرفان»

مناسبت دارد و به قول علما مصداق کامل «وضع شیئی

فی غیر ما وضع له» نیست؟

عرفان و... برتراند راسل

در حدود سی سال پیش، کتابی از «برتراند راسل» فیلسوف و دانشمند نامدار انگلیسی به نام «عرفان و منطق» انتشار یافت که من بخش‌هایی از آن را مطالعه کرده و نمی‌دانم چرا آن را نیمه‌کاره رها کردم؟! اصولاً مطالب فلسفی و علمی و بعضی اوقات

عرفانی، تا حدودی مبهم و پیچیده و خسته‌کننده است و

من در آن زمان به مقتضای سن و سال و حال و احوال

به مقولاتی چنین، توجهی آنچنان نداشتیم و می‌دانیم که

بحث و جدل‌های فلسفی کمتر به نتیجه قطعی می‌رسد

و اکثراً راهی به دهی نمی‌برد و بنا به نوشته آقای مهرداد

مهرین، نویسنده مشهور کتاب‌هایی چند درسه چهار دهه

قبل: «فلسفه، حقیقت بی‌پایان است. فیلسوف در هر

قدمی که در این راه برمی‌دارد، به ظلمت عمیق‌تری

برمی‌خورد... از مجهولات لاتعد و لاتحصای عالم چیز

مهمی کشف نشده و راز وجود همچنان لاینحل باقی

مانده است و باید اقرار کنیم که آنچه را ما علم می‌دانیم،

جهل مثبت ماست و آنچه را نادانی می‌پنداریم، علم

منفی ماست.»

و این رشته سر دراز دارد و به قول نظامی:

نه زین رشته سر می‌توان تافتن

نه سر رشته را می‌توان یافتن

به هر حال، نقل این قطعه شعر مرحوم علی

اسفندیاری (نیمایوشیج) در اوایل شاعری (که درست

و حساسی شعر می‌گفت) در تأیید مطالب بالا در اینجا

بسیار بجاست:

میرداماد شنیدستم من

که چو بگزید بن خاک وطن

بر سرش آمد و از وی پرسید

ملک قبر، که من ربک من؟

دامه دارد

بررسی رخدادهای ادبی و فرهنگی سال ۹۷

• ادامه از صفحه ۴

معاصر و کلاسیک جهان ترجمه شد و تعداد قابل توجهی از آنها هم تجدید چاپ شد.

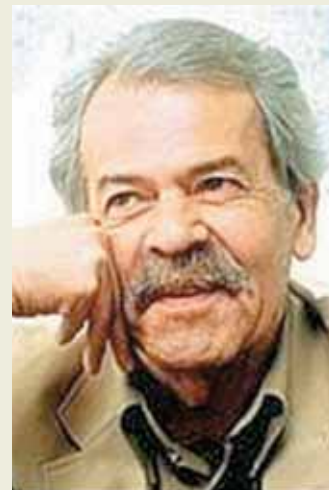
پس از اعلام نتایج نظرسنجی «مترجم محبوب من» در آبان امسال، نام «عبدالله کوثری» مترجم پیشکسوت در میان برگزیدگان قرار گرفت. کوثری در رشته اقتصاد تحصیل کرده و به قول خودش علی‌رغم اینکه می‌توانسته در سازمان برنامه یا شرکت نفت استخدام شود کار مترجمی را انتخاب می‌کند. خودش می‌گوید:

«هم آشنا داشتیم، هم انگلیسی بلد بودم و واقعیت این است که کم‌وبیش باسواد و کتابخوان هم بودم. اما نمی‌خواستیم بروم توی کار دولتی، می‌خواستیم بنشینم کار قلم بکنم و تنها امکانم در آن زمان ترجمه بود و بدون اینکه بخوادم در طول زمان، جذب ترجمه شدم. یعنی ترجمه، برایم یک جهان شد. از زمانی که ترجمه ادبیات امریکایی لاتین را شروع کردم، دیگر مصمم شدم که بنشینم ترجمه بکنم.

کم‌کم حس کردم از دنیای شعر دور شده‌ام، اما ترجمه می‌توانست خواسته‌های مرا برآورده کند و راستش آن اعتماد را هم به خود داشتیم که از پس این کار بریایم. همان وقت‌ها، در سال‌های ۵۴، ۵۵ در انتشارات دانشگاه صنعتی، از مهم‌ترین سازمان‌های نشر در آن دوران ویراستار بودم. آن زمان احمد بیرشک، محمدعلی موحد، سرور حبیبی و محمد قاضی آنجا بودند و من که هنوز سی سال هم نداشتیم پیش آنها می‌نشستم و ویرایش می‌کردم.»

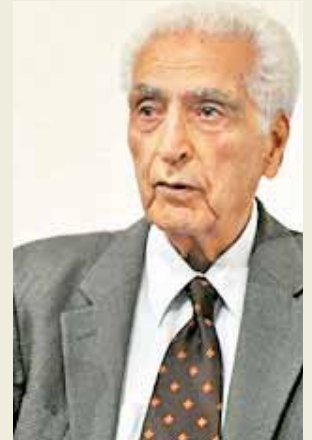
او که تسلط فوق‌العاده‌ای در کارش دارد، با ترجمه آثاری از کارلوس فوئنتس، آریل دورفمن، ماریو بارگاس یوسا، آندره برتون و... سهم بزرگی در آشناسازی ایرانیان با ادبیات جهان داشته است. عبدالله کوثری اخیراً کتاب‌های «حکومت نظامی» و «باغ همسایه» از «خوسه دونوسو» نویسنده اهل شیلی را به فارسی ترجمه کرده که با استقبال خوبی روبرو شده است. کتاب «ریچارد سوم» اثر ویلیام شکسپیر از تازه‌ترین ترجمه‌های اوست.

قصه‌خوانی برای کودکان و نوجوانان

امسال چندین برنامه «قصه‌خوانی» در هفته کتاب و کتابخوانی برگزار گردید. مجموعه «بوکلند» میزبان قصه‌خوانی «احترام برومند» در شعبه مرکز خرید آواستن بود. هدف از این برنامه اختصاص دادن زمانی مشخص به کتابخوانی بود تا کودکان عصر تکنولوژی و ارتباطات به آغوش قصه و کتاب بازگردند.

حافظ که در جستجوی کشف حقیقت و رسیدن به معبود ازلی و ابدی از سوئی و در جستجوی راهی برای گریز و رهایی از ستمگری‌های زمان خود، از سوی دیگر است و راه‌های گوناگون را می‌آزماید و تجربه می‌کند یکی از بهترین و کارسازترین آنها را دیر مغان می‌یابد.»

تقدیر از نویسندگان

امسال تعدادی از نویسندگان کشورمان مورد تقدیر قرار گرفتند. کتاب «نامه به فرزند» اثر خطاطی شده دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن که مزین به هنر غلامحسین امیرخانی بود، با حضور جمعی از استادان ادبیات کشور در تالار آبی کاخ نیاوران رونمایی شد و از نویسنده آن تقدیر به عمل آمد.

همچنین مراسم «شب شاعرانگی شایگان» که به رونمایی شعری از مرحوم دکتر داریوش شایگان اختصاص داشت، با سخنرانی ژاله آموزگار، آیدین آغداشلو، گلچهره سجادیه و... در تالار فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار شد و سخنرانان از شخصیت فرهنگی مرحوم شایگان تجلیل کردند. اسفندماه امسال در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از «هوشنگ مرادی کرمانی» نویسنده مطرح ادبیات کودک و نوجوان هم قدردانی شد.

آخرین مراسم تقدیر از نخبگان فرهنگی، در ۱۰ اسفند امسال برگزار شد که به «تکو داشت مقام فرهنگی فریدون مجلسی» اختصاص داشت. این مراسم با سخنرانی مصطفی ملکیان در سالن اجتماعات شرکت سهامی انتشار برگزار شد و هدایایی از طرف دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن به پاس خدمت به فرهنگ ایران به آقایان «فریدون مجلسی» و «مصطفی ملکیان» تعلق گرفت.

عبدالله کوثری، مترجم محبوب مردم
تعدد عناوین ترجمه در بازار نشر، از جمله نکات قابل توجه در سال ۱۳۹۷ بود. «همه می‌میرند» اثر سیمون دوبوار (ترجمه مهدی سحابی)، «در باره عشق» اثر آنتوان چخوف (ترجمه رضا امیرحیمی)، «جنایت کنت نوویل» اثر امی نوتوم (ترجمه ویدا سامعی)، «فقط یک داستان» اثر جولیان بارنز (ترجمه سهیل سمی)، «زندگی جای دیگری است» اثر میلان کوندرا (ترجمه پانته‌ما مهاجر کنگرلو)، «از زمین تا ماه» اثر ژول ورن (ترجمه محمد نجابتی)، «قصر یخ» اثر تاریه وسوس (ترجمه قاسم صنوی) و... از جمله آثار جدید ادبی هستند. ترجمه آثار ادبی در چند سال اخیر، جانی تازه گرفته و مردم از آن استقبال کرده‌اند. امسال آثار بسیار خوبی از مجموعه ادبیات داستانی